



# Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Lehrer Andor.*

Cím: *A mozgó-könyvtárak.*

Forrás:

*Világ.*

*30.*

*917. II. 4.*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Tárgy

*027.43*

Hely

Idő

*1917*

A mozgó-könyvtárak. A napokban az a III. járt be a fővárosi lapokat, hogy egy vállalkozó arra kérte a fővárosi tanácsát, hogy adjon engedélyt mozgó-könyvtárak felállítására. Ezek a mozgó-könyvtárak bejárják a főváros utcáit, hogy így még könnyebben hozzájuthassék a népet az olcsó, népszerű könyvekhez. A főváros azzal az indoklással utasította vissza a kérelme, hogy a mozgó-könyvtárak igen nagy mértékben terjeszteneék a ponyvairodalmat, ezt a terjesztést pedig nehezen lehetne ellenőrizni. Ez a hír a könyvbarátok között bizonyára figyelmet keltett, hiszen minden, ami a könyvtárra vonatkozik, csakis érdeklődésre tarthat számot. A mozgó-könyvtár gondolata nem új és ezért csodálatos, hogy nem engedélyezték, hiszen az a másik érv, hogy akadályozza a forgalmat, szintén nem áll. A fagyaltos és cukros olaszok kis kocsijai szintén nem estek útjába senkinek, csődületet se idéztek elő. Ha így állna a dolog, akkor Berlinben és más német egyetemi városokban se engednék meg a mozgó-könyvtárakat. Aki Berlinben megfordult, az bizonyára látta, hogy az egyetem, a királyi könyvtár közelében, a Norden egyes utcáiban, a berlini Quartier Latinben kis kocsik állnak, amelyekben mindenféle könyveket árusítanak. Ezek a kocsik, berlini nyelven „Ramsch”, ott igen népszerűek. Előadások előtt és után kis diák-csoportok állják körül a kocsikat és nyugodtan választják ki a könyveket. Alkudni nem lehet, mert minden kocsin ott lóg a szabott árat jelző tábla. „Jedes Buch 50 Pf. vagy 70 pfennig 1 Mark“. Az öreg bácsi vagy néni, aki tulajdonosa a kis kocsinak, közönnnyel és türelmesen nézi a turkálókat, akik rendszerint vásárolnak is. A sok kis kocsin azonban sehol se látni pornografikus könyveket vagy a ponyvairodalom ismert példányait, detektívkönyveket és rémregényeket. Ellenben nagyrésztük tudományos

könyvek, amelyek közül nem egy ritka példány. A legritkább, de sokszor keresett könyvet lehet itt véletlenül kapni. Tévedés azonban azt hinni, hogy ott csupán avét, öreg könyveket lehet kapni. Eladásra kerül ott sok-sok új könyv, mint valamely antikváriumban. Nem egy esetben lehetett egy-egy értékesebb, sőt keresett könyvre bukkani. Régi és új diszertációk egész tömege halmozódik össze. Latin nyelvű könyvek és kéziratok nem mennek ott ritkaságszámba. Nem minden ember szereti valamely könyvkereskedésben bizonyos könyv utáni órákhosszat kutatni. Az üzletben kinézik az embert, aki röstelkedve megy ki onnan, ha nem vesz. Viszont a vasúti állomáson pl. akárki is megállapíthatta, hogy a Perronon végigguruló könyves kocsit sokszor mennyien állják körül? Ott az ember nem rösteli, ha a könyves kocsit körülállja, nem érzi az erkölcsi súlyt, ha nem vásárol. Könyv, folyóirat, lap, röpirat között szabadon választhat akárki, ha tetszik megveszi, ha nem, otthagyja. Gáncs nem éri az eladó nem haragszik. Könyvül így állnánk az utcákon kóborló mozgó-könyvtárakkal is. Az a sok „Alkalmi könyvvásár“, amely az utolsó hónapokban Budapesten lefolyt, talán több eredménnyel járt volna, ha így módon lehet volna piacra. Azt hiszem, egészen rokonszanos ujjítás lenne Pest utcáin a mozgó-könyvtár. Kezdetben kétségtelenül bizalmatlansággal fogadnák, az emberek azonban rövidesen megszerveznék a pesti forgalom elengedhetetlen faktora lenne, akárcsak a pesti rikkanos és a Rákóczi-úti nótakönyv-árus. Amíg azonban ezek fűlsiketítő Lermával ajánlják kisértékű portékáikat megvételre, addig a mozgó-könyvtáros csöndben, zaj nélkül végzné munkáját és emellett valamivel nagyobb szolgáltatást tenne a kultúra ügyének is. Attól nem kell tartani, hogy ezek az utcai árusok rövidesen

ellemnék a főváros területét. Mindenesetre nem szabadna mindenkinek eladási engedélyt adni, a dühös konkurrencija elitta csölné csöndes, békés munkájukban. Ha még végül azt fűzzük sorainkhoz, hogy sok egykezü, felszemü vagy féllábu rokant jutna így módon könyvü, becsületes és emelt rokonsterveves munkához, akkor azt hisszük, még lehetne valamirevaló okot találni arra nézve, hogy a könyvtérítés eme egyik legegyszerűbb módjának meghonosítását megakadályozzuk. (Lehrer Andor.)